

Zajac: Smer berie vo veľkom, bagrom

Košická skupina drancuje zdravotníctvo byzantským spôsobom, tvrdí bývalý minister Rudolf Zajac. Fico podľa neho počíta s tým, že Richard Raši nahradí Pašku.

Poslanec Miroslav Beblavý (Siet) tento týžden prišiel s informáciou, že štátny tajomník ministerstva zdravotníctva Mário Mikloši podpisoval zmluvy za svoju firmu so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, ktorej ako druhý muž ministerstva v podstate šéfuje. Mikloši bol aj vašim podriadeným, keď ste boli ministrom. Ako si na neho spomínate?

Je urológ ako ja. Mal ambíciu vždy byť niečím, a to nielen v urológii. Bol riaditeľom nemocnice v Malackách. Bol mojím tretím hovorcom. Potom odišiel za druhou hovorkyňou Alexandrou Novotnou do Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Pred koncom volebného obdobia v roku 2006 sa vrátil späť na ministerstvo na sekciu zdravia.

Ako ho hodnotíte ako človeka?

Je nekonfliktný. Až natoľko, že nič nevybaví. Je ako inertný plyn. Znamená to, že sa nedostane s nikým do žiadnej kolízie. Nikomu nepomôže ani neuškodí. Dostával sa hore, pretože je neškodný. Stúpal samovztlakom.

Prečo ste si ho vybrali za hovorcu?

Pretože kultivovane hovorí. Bol pokojný. Nič nepovedal, nič nepokazil.

Čo hovoríte na to, že ako štátny tajomník podpisoval za svoju firmu zmluvy so štátnou poisťovňou?

Vyzerá to na prvý pohľad ako veľká kauza, ale podľa mňa to nič veľké nebude. Mikloši možno spravil hlúposť. Možno mu v súvislosti so zmluvami niečo prihrali, ale skôr si myslím, že nie. V tomto prípade porovnáваме sardinku so žralokom. V iných kauzách ide o stovky tisícok eur.

Myslíte napríklad zmluvy s tetou Ankou?

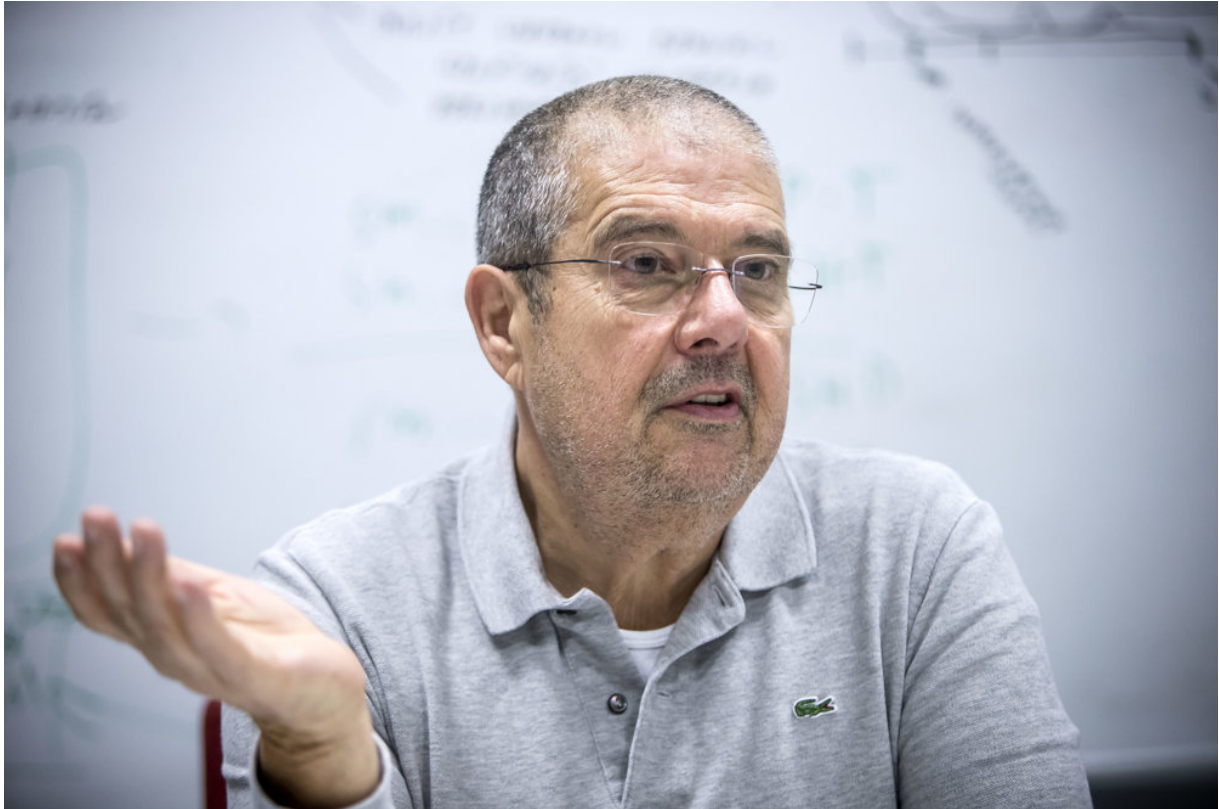
Tetu Anku, cétečko a ešte také, o ktorých sa nevie.

Za posledný rok v zdravotníctve vyplávalo na povrch veľa káuz. Nemá to obdobu v porovnaní s nijakým predchádzajúcim obdobím. Čo sa podľa vás stalo, že je taký pretlak zdravotníckych káuz?

Zrejme je pravda, že košická skupina sa správa brutálnejšie, ako je obvyklé. Rozhodla sa, že bude trochu viac drancovať zdravotníctvo, ako je únosné. Robia to byzantským spôsobom – bagrom. Košická skupina, napriek tomu, že oficiálne nie je prítomná na ministerstve zdravotníctva, zodpovedá za jeho stav. Za personálnu politiku. Vie sa napríklad, že riaditeľov nemocníc dosadzuje Richard Raši. Minister – neminister.

Môžete vysvetliť, ako ste to mysleli, že košická skupina drancuje zdravotníctvo byzantským spôsobom?

Keď chcete kradnúť alebo zarobiť bokom tak, aby vás nejaký Beblavý stále nevyťahoval, tak to musíte urobiť sofistikovane. Keď to robíte brutálne, že všetci o tom vedia, tak tým dosiahnete, že si trúfnu aj iní a robia to necitlivo, bagrom.

(zdroj: SME - Gabriel Kuchta)

Na začiatku rozhovoru ste povedali, že Viliam Čislák je na ministerstve len druhý muž. Kto je prvý? Pavol Paška?

Prvým mužom ministerstva je určite Robert Fico. Paška je možno prvým mužom ovplyvňujúcim ministerstvo v teréne. O všetkom, a to sa netýka iba ministerstva zdravotníctva, rozhoduje výlučne Fico. Ministri nemajú čo rozhodovať, sú jednoducho referenti. Referent je Čislák a malý referent je Mikloši. Čislák má väčšie auto a Mikloši menšie, ale nerozhodujú o ničom.

Hovorí sa, že minimálne na čele košickej skupiny je Paška. Niektorí ho vnímajú ako kráľa slovenského zdravotníctva. Súhlasíte?

Paška bol tieňový minister zdravotníctva. V rokoch 2002 a 2003 ako opozičný poslanec bol aj mojím poradcom. Bol členom zdravotníckeho výboru. Nikdy sa netváril, že o zdravotníctve nič nevie. Vždy do zdravotníctva zasahoval. Povráva sa, ale ja na to dôkazy nemám, že každý pondelok chodila k nemu Zuzana Zvolenská ako šéfka Všeobecnej na koberec, komu čo poisťovňa uhradí.

Prečo Fico po kauze piešťanského CT odstavil Pašku?

Piešťanské CT vôbec nebola Paškova kauza. V zdravotníctve už berú výpalné aj za jeho chrbtom a Paška dostáva nakladačku aj za to, čo neurobil. Pri piešťanskej kauze na 99 percent ani

netušil, že niečo také sa deje. Na odstavenie Pašku sa treba spýtať Fica alebo Kaliňáka. Piešťanské CT bola len zámienka. Zrejme Fico cíti, že tento bager v zdravotníctve už nie je dobrý nápad, že môže škodiť. A Fico musí z toho vyjsť celý v bielom. Okrem toho má premiérsku chorobu, že keď sa cíti ohrozený, zotne každého. Na rozdiel od tých, ktorých zoťali Mečiar a Dzurinda, Fico sa o nich nejako postará. Lebo vie, že zo zoťatého korunného princa môže mať najväčšieho nepriateľa.

Povedali ste, že Raši rozhoduje, hoci nie je ministrom, o riaditeľoch nemocníc. Aké je jeho postavenie v hierarchii slovenského zdravotníctva?

Vzťahy medzi Rašim a Paškom už nemusia byť ideálne, lebo Paška sa už cíti Rašim ohrozený. Raši je inteligentný človek. Dnes si myslím, že tou šedou eminenciou zdravotníctva je skôr Raši.

Myslíte si, že Rašiho podporuje aj Fico na úkor Pašku?

Myslím si, že Fico počíta s tým, že Raši by mohol nahradiť Pašku.

Budú mať kauzy v zdravotníctve pre Smer vo voľbách také zničujúce účinky ako to bolo pre SDKÚ v súvislosti s Gorilou?

Nie.

Súhlasíte s názorom komentátora Daga Daniša, že kritikou Smeru a jeho pôsobenia v zdravotníctve sa posilňuje pozícia Penty, ktorá chce mať v ňom ešte väčší vplyv?

Penta najlepšie využíva chaos v systéme štátneho zdravotníctva. Penta, ale aj všetci súkromní poskytovatelia, sa vždy budú správať podľa platných pravidiel. Počuli ste, že by Penta porušila zákon? A to nie som jej advokátom.

(zdroj: SME - Gabriel Kuchta)

Ale niektorí si to o vás myslia. Napríklad, že ste Pentu pustili do zdravotníctva.

Ako som ju mohol nepustiť? Postavili sme to na regulovanom trhu. Nerozlišovali sme, či je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti súkromník alebo štát.

Výčitka skôr smeruje k tomu, ako ste nastavili systém. Že sú tu súkromné poisťovne, ktoré vytvárajú zisk. Napríklad v prípade Dôvery a Penty, že si zisk prelievajú na účty na Cypre a tak zdravotníctvo oberajú o peniaze.

To sa môže rozprávať podobne ako to, že Zajac je vysoký blondiak s modrými očami. Penta nikdy neporuší zákon, nespácha samovraždu. Je úplná hlúposť, že si sťahujú zisk. Iste by to nerobili tak, aby všetci o tom vedeli. Penta sa len správa tak, ako jej to systém umožňuje.

Znamená to, že Penta len využíva jeho diery a nedokonalosti?

Penta pôsobí v legálnych hraniciach. Čím menej sú hranice jasné, čím väčší je chaos, tým lepšie sa jej darí, lebo Penta je inteligentnejšia a dravejšia ako iní. Opakujem, nie som obhajca Penty. S Pentou mám skôr zlé vzťahy, ako dobré.

V čom ste s Pentou narazili?

Napríklad v záchrannej službe. Vypísali sme prvý tender. Dali sme pomerne tvrdé podmienky. Penta jediná v tom čase splnila všetky podmienky na 91 bodov. Zaplatila kauciu, ktorá bola predpísaná. Brali to tak, že keď sme to splnili musíme to dostať. Ale aj ostatní splnili, ale v menšej miere. Bolo to prvé kolo. Boli za mnou, (z Penty), že kde je 91 bodov. Komisia im pridela asi 42 bodov. Došiel za mnou Jaroslav Haščák, že budú podávať žaloby. Povedal som: Pán haščák, môžete to robiť, ale čo tým dosiahnete. Odstavíte záchrannú službu a ja každému jednému poviem, že ľudia na ulici umierajú kvôli tomu, že vy ste chceli 91 bodov a dostali ste 42.

Nie poslednou výčitkou voči vám je, že systém, ako ste ho nastavili, umožnil súkromníkom vybrať zo zdravotníctva ziskové hrozienu a štátu zostali len tie stratové.

Aj to je hlúposť. Keď sú niektoré činnosti také lukratívne, prečo sa do nich nepustia aj štátne nemocnice? Prečo si nevybudujú laboratóriá alebo dialýzy? Prečo sú nemocnice obsypané súkromnými lekárňami? Odkedy som odišiel z ministerstva, v nemocniciach sa vymenili dve generácie prístrojov. Profitovali na tom súkromníci, lebo vedľa lepšie fungovať.

Investičná skupina Penta je finančným partnerom firmy NAMAV, ktorá je 45-percentným akcionárom spoločnosti Petit Press, vydavateľa denníka SME.